

“లక్ష్మీమా చంటి పిల్లాడు చాలాసేపు నుంచి పాలగురించి ఏడుస్తున్నాడు. కొంచెము పాలుంటే యివ్వవూ?...“ రమ్మామా పిల్లవాడికే చాలటంలేదు. నీ పిల్లవాడికి ఏక్కణ్ణుంచి తెచ్చి యివ్వను. గంగి ఇంటికి వెడితే ఇస్తాది.” గంగి ఇంటికి వెళ్లాను. అందరి ఇళ్లకూ వెళ్లాను. ఎవరూ లేవన్నారు. పిల్లవాడు పాలకోసం వెక్కి-వెక్కి ఏడుస్తున్నాడు. నేను చూడలేకుండావున్నాను వాడి ఏడుపు. వాడి తల్లెవుంటే యీలా ఏడ్వనిస్తుందా.....“ ఏం రమ్మా ఆలా అంటున్నావు! తల్లి ఏక్కడకు వెళ్లింది.

.....“అయ్యో ఎరుగవా లక్ష్మీ! తల్లి చచ్చిపోయింది.....” ఆ! ఆ! ఎప్పుడు చచ్చిపోయింది? ఏమిటి జబ్బు నాకు తెలియనేలేదే?... అయ్యో లక్ష్మీ పురిటిలోనే చచ్చిపోయింది....“ రమ్మా ఆలాగైతే పిల్లాడికి పాలు ఏలా పోస్తున్నావు.

.....“అందరి ఇళ్లకూ వెళ్లి కొంచెం కొంచెం పాలు తీసుకువచ్చి పోస్తున్నాను. కాని రోజూ ఎవరు పోస్తారు.....“ పోనీ రమ్మా డబ్బాపాలు పోయరాదూ..... “డబ్బాలు పోయటానికి డబ్బెక్కడిది. యిక్కడికే ఎనిమిది రూపాయిల జీతం ఆరూపాయిలు చేసారు నెలరోజులైన తర్వాత జీతం

వస్తాదిగదా అని తిండికి లేకపోయినా ఒక ఆడ మనిషిని మూడురూపాయిలు చొప్పున కుర్రాడికి పాలు ఇవ్వటానికి పెట్టారు కాని ఆమనిషి రెండురోజులు వచ్చి మూడోరోజుని జీతం ముందు యిస్తేనే కాని పాలు యివ్వనంది. ఏమైనా తాకట్టుపెడదామంటే ఇంట్లో చిల్లి చెబుతేనా లేదు. ఏంచేయను నాకర్థం యీలా గుంది. ఒక్కసారి చచ్చిపోదామనిపిస్తుంది. భగవంతుడు యీ పిల్లాణ్ణి గుదికర్రలా అప్పచెప్పేడు. తల్లిపోయేటప్పుడు తీసుకు పోయిందేనాకాదు....“ రమ్మా విచారించకు.....“ లక్ష్మీ మిల్లుకి వేళ్ళేంది పోతాను”.....“ రమ్మా ఇందాకానే కూత కూసిందేల” “ఆ!ఆ! కూత కూసిందా!

ఆగుఆగు ఎవరు నీవులోపలికి వెళ్లరాదు. కూతకూసి పావుగంట అయింది...

“అప్పలసామిగారూ పిల్లవాడి పాలు కోసం తిరుగుతోంటే ఆలస్యం అయింది...“ రమ్మా నన్ను ఏంచేయమంటావు యజమాని ఆజ్ఞ తెలియదూ!...“ అప్పలసామి గారూ దయించి లోనికిపోనీయండి. యజమానిగారికి కనబడకుండా పనిలోచేరుతా...“ రమ్మా ఆలా వీలులేదు. యజమానికి తెలిస్తే నిన్ను నన్నుకూడా పనిలోంచి గెంటివేస్తాడు...“ అప్పసామిగారూ కనికరించండి రూపాళకూడా పనిలో చేరకపోతే నాకరీ వదులుకోవలసివస్తుంది...“ వీలేదు ఘో

...“వీల్లేదూ వీల్లేదూ ఏలావెళ్లనియ్యవో చూస్తాగాదూ.

“ఎవరక్కడ?”... “మహాప్రభూ సింగు గాణ్ణండి... నీవు పోయిరమ్ము వాణ్ణి ఈలా పిలుచుకురా... చిత్తం ... “ఒరే రమ్మా నీవులోనికి ఏలావచ్చేవురా? ఏం బొమ్మలా నిలబడ్డావు మాట్లాడవేం. అప్పలసామిని త్రోసివేసి లోపలికి వచ్చావాలేదా? ఏం నీ కంఠ కండకావరం ఎందుకు. యజమాని ఆజ్ఞ పాలించువానిని త్రోసివేసి ధైర్యముగా లోనికి ఏలావచ్చినావురా? అరేసింగూ వీడి నెంబరు కనుక్కుని పుస్తకం తీసుకురా.

“మహాప్రభూ ఆగ్రహించకండి చంటి పిల్లవాడు పాలకోసం ఏడుస్తూంటే పాల కోసం తిరుగుతోంటే ఆలస్యమైంది క్షమించాలి...” “నీపిల్లవాడు పాలకోసం ఏడిస్తే నాకేం కావాల. నాకేం తెలీదు ఏం ఇక్కడ నీతాత ఎవడు చేస్తాడనుకున్నావు. కుర్రాడికి ఒకరోజు పాలులేకపోతే చచ్చిపోతాడా, ... బా బూ రక్షించాలి నన్ను పనిలోనుంచి తీసివేసినారంటే చచ్చిపోతాను..... “ఫీ నోరుమూయి అనవసరంగా పేలకు. నీ నంగినంగి వేషాలూ నీవును..... “మహాప్రభూ కనికరించాలి. మీ పాదాలు పట్టుకుంటాను. ఆ. ఆ. రాయకండి. రాయకండి..... “ఫో అవతలకు ఫో. సింగూ వీణ్ణి అవతలకు గెంటివేయి..... రమ్మా వెళ్లిపో యజమాని చూసేడంటే నామాట దక్కదు. మనం ఏంచేయగలం. మాసకూలీలం వారు. యజమానులు. ఖారు మన రక్తాన్ని పీల్చే పిపాసులు. మనమాంసాన్ని తినే గ్రద్దలు. మన సంసారాల్ని కూలద్రోసే

ద్రోహులు, అన్యాయంగా దొంగతనంగా కట్టి హింసించే దొరలు. వార్ని మనం ఏం చేయలేం. “ఆ... ఏంచేయలేం యీర కత్తిపాసులు, యీ మాంసభక్షకులు మనయొక్క వేడిరక్తంపుప్పొంగిందంటే..... ఆ నాముద్దు బిడ్డడుగో... నాసుబ్బి పెళ్లొక్కూర్చొని పాలు త్రాగుతున్నాడు. ఆ. సుబ్బీ... ఆ బిడ్డా త్రాగు కడుపార త్రాగు..... “రమ్మా యిదేమి యీలా పిచ్చివాడిలా మాట్లాడుతున్నావు..... “పోరా నా పిల్లవాడు హాయిగా పాలు త్రాగుతూవుంటే లాగి వేస్తావు..... “కాదు రమ్మా ఇది అంతా పొరపాటు వట్టిభ్రమ. నీవు మిల్లు ఆవరణలో వున్నావు... “బాబూ రమ్ము వున్నాడండీ... “ఎవరు వారు”... “నేను లక్ష్మీని రమ్మా... “ఏం లక్ష్మీ”... “ఏంలేదు రమ్మా అలా గున్నావే”... “ఏంలేదు లక్ష్మీ ఇంకేముంది నాకొంప మునిగిపోయింది నారోజులు దగ్గర సమీపించేయి... “రమ్మా నా కప్పుడే తెలిసిందా? ఎవరు చెప్పారు..... “ఏమిటి లక్ష్మీ చెప్పడమేమిటి?..... మరి కొంప కూలిపోయిందన్నావుగా..... “అదికాదు లక్ష్మీ కూలిపనినుండి తీసివేసేరు..... “ఆ అదీనా!”..... “అదీ అంటున్నావేమి కంగారుగా?..... “ఇంకేముంది నీవు పాలుఅడిగితే లేవన్నారు, నీవు వెళ్లి సతర్వాత పాలుదొరికినై. పాలుతీసుకొని నీయింటికివచ్చాను. నీవులేవు. లోపలికి వెళ్లి చూస్తే పిల్లవాడు చచ్చిపో... “ఆ... ఆ... చచ్చిపోయినాడా? హా బిడ్డా నన్నొక్కణ్ణి ఈలోకంలో వదలేసి వెళ్లిపోయినావా? ఇంక నాకు దిక్కెవ్వరు. ఈ “అనాధుడు” ఎవరినిచూచి ఆనందించేది. హా బిడ్డా....